

Фикҳ дарслари (125-дарс). Истеҳоза ва узрлиларнинг ҳукмлари

13:30 / 25.02.2021 4818

(биринчи мақола)

يَلْعَبُ وَالْأَرْشَعِ وَالْوَيْةَ أَدَّتْ بُمْلٍ صِيحَ يَلْعَبُ دَارٌ وَالصِّيْحُ لِقَاءِ نَعَصَقَ نَامٍ وَ
لَمَّا خَتَّارَ أَمٍّ، أُمُّ رَثْكَ أَرْوَاجٍ، أَمَّهِي فِدَاغُ لَيْلٍ عٌ وَأَنْعُ بَرَأُوهَ، أَوْسَافِنِ
أَيْطُ وَالْوَامُ وَصَالٌ وَالصُّعُنَمَتِ الْفُضَّاحَتِ سَا.

Ҳайзнинг озидан кам бўлган ёки дастлаб ҳайз кўрувчининг ҳайзидан зиёда бўлган - у ўн кундир, - ёки (дастлаб) нифос кўрувчининг нифосидан зиёда бўлган- у қирқ кундир, - ёки иккисидаги одатга зиёда бўлиб, иккисининг кўпидан ҳам ортиб кетган ҳамда ҳомиладор кўрган нарса истеҳозадир.

кунгачаси нифос ҳисобланади. Ундан зиёда келган қон истехозадир. Бу биринчи қон кўрувчининг қони ҳар доим ҳам ўн кун ёки биринчи нифос кўрувчини қирқ кун бўлади, дегани эмас. Аслида биринчи ҳайз кўрувчи аксарият ҳолларда ўн кундан оз, биринчи нифос кўрувчи қирқ кундан оз қон кўради. Матнда эса баъзи аёлларда учраб турадиган ҳолатнинг, яъни ҳайзда ўн кундан кейин, нифосда қирқ кундан кейин ҳам тўхтамаганларники баён қилинган.

4-5. Иккисидаги одатга зиёда бўлиб, иккисининг кўпидан ҳам ортиб кетган нарса.

Яъни, дастлаб ҳайз ёки нифос кўргандаги одат эътиборга олинади. Ҳайз кўрувчининг одати уч кун билан ўн куннинг орасида бўлади. Нифос кўрувчининг одати қирқ кунгача бўлади.

Мисол учун, дастлаб беш кун ҳайз кўрган аёлга кейинги сафар беш кун ҳайз кўриш одат бўлиб қолади.

Дастлаб ўттиз кун нифос кўрган аёлга кейинги сафар ўттиз кун нифос кўриш одат бўлиб қолади.

Ҳайз ўн кундан, нифос қирқ кундан ортиб кетса, ортиғи истехоза бўлади.

Одатдан ортиб, кўпига етмаса, ҳайз ёки нифосга қўшилади.

Мисол учун: бир аёлнинг ҳайз одати беш кун эди. Аммо бу сафар беш кундан ўтиб кетди. Ўн кунгача қон тўхтаса, ҳайз ҳисобланаверади. Ўн кундан ошиб кетса, одатдагиси ҳайз, қолгани истехоза бўлади.

Бир аёлнинг одати ўттиз кун нифос кўриш эди. Аммо бу сафар ўттиз кундан ўтиб кетди. Қирқ кунгача қон тўхтаса, нифос ҳисобланаверади. Қирқ кундан ошса, ўттиз кундагиси нифос, ундан ошгани истехоза бўлади.

6. Ҳамда ҳомиладор кўрган нарса истехозадир.

Ҳар бир ҳомиладор аёл кўрган қон истехозадир. Чунки ҳомиладорлик вақтида ҳайз кўриш йўқ. Туғмагунича нифос кўриш ҳам йўқ.

У намозни ҳам, рўзани ҳам, жинсий яқинликни ҳам ман қилмайди.

(Давоми бор)

«Кифоя» китобининг биринчи жузидан

